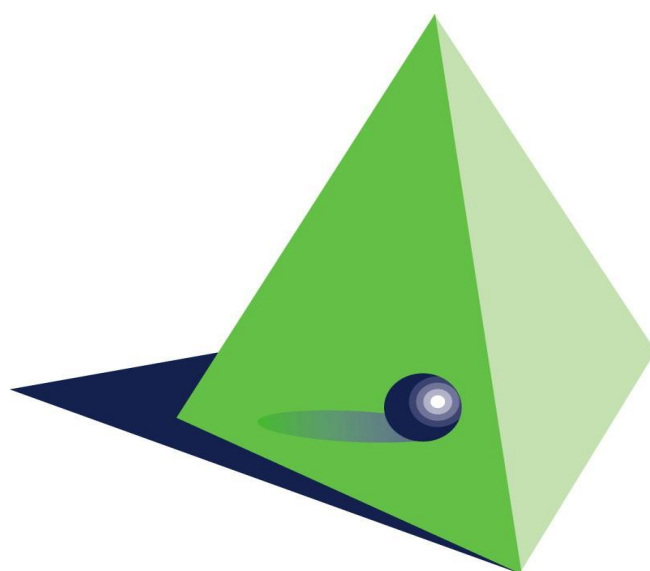

J A A R V E R S L A G 2 0 1 8

Lerende Regio
Arnhem e.o.

Inhoudsopgave

- Inleiding

- Overstapprogramma's v(s)o-mbo
 - Sluitende Keten
 - Uitval&Switch-monitor
 - Met perspectief van havo4 naar mbo
 - Digitaal Doorstroomdossier (DDD)
 - Oriëntatie op het mbo

- VSV projecten
 - Aanpak overbelaste jongeren in het vo
 - LOB in het vo
 - Aansluiting onderwijs – onderwijs voor jongeren in kwetsbare positie
 - Aanpak overbelaste jongeren in het mbo

- VSV cijfers

- Financiële kaders

- Bijeenkomsten

- Ten slotte
Erika Diender, voorzitter LRA

Inleiding

Hierbij sturen wij u het jaarverslag 2018 van de Lerende Regio Arnhem.

Net zoals in voorgaande jaren spelen de overstapprogramma's vo-mbo een belangrijke rol in de activiteiten van de LRA. Zowel het programmamanagement en de programmacoördinatoren als het netwerk van interne coördinatoren hebben zich bezig gehouden met het evalueren, bijstellen en uitvoeren van deze voor de overstap belangrijke projecten met als doel Voortijdig School Verlaten (VSV) zoveel mogelijk te voorkomen.

Daarnaast was 2018 het tweede kalenderjaar van het vierjarig convenant ter voorkoming van maatschappelijke uitval van jongeren. Van de zeven projecten die in RMC Arnhem-Nijmegen subregio Arnhem zijn opgezet, vallen vijf onderwijsprojecten onder het programmamanagement van de LRA. Deze projecten hebben tot doel om VSV te voorkomen door maatregelen te nemen in zowel vo als mbo. Centraal hierin staan het maken van de juiste keuzes en het ervoor zorgen dat de leerlingen niet uit het onderwijs verdwijnen. De projecten Schakelpunt Onderwijs-Arbeid en Verzuim 18+ vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten in ons RMC-gebied en maken daardoor geen deel uit van dit LRA-jaarverslag.

Evenals vorig jaar heeft het programmamanagement ertoe besloten het verslag bondig en zakelijk te houden en het uitsluitend digitaal te versturen. Uiteraard zullen we ervoor zorgen dat het ook op de website (die overigens in het afgelopen jaar vernieuwd is) gepubliceerd wordt.

Voor vragen en/of verdere informatie kunt u contact opnemen met:

Gabriella Wintering, programmamanager	(g.wintering@lerenderegioarnhem.nl)
John van der Meer, programmamanager	(j.vandermeer@lerenderegioarnhem.nl)
Virginia Rozenblad, projectsecretaresse	(secretriaat@lerenderegioarnhem.nl)

Kantooradres (op donderdagen):
Ijssellaan 89 (Leerpark Presikhaaf)
6822 DM Arnhem
026 3629152

Overstapprogramma's v(s)o-mbo

De overstapprogramma's draaien in essentie al sinds jaar en dag en hebben als doel om de overstap van vo/vso naar mbo zo voorspoedig en gecontroleerd mogelijk te laten verlopen. Elk jaar worden de programma's inhoudelijk en financieel geëvalueerd in bijeenkomsten van de programmacoördinatoren en het programmamanagement. Dit resulteert in een besluit over het voortzetten van elk project, al dan niet in gewijzigde vorm.

Met ingang van 2017 viel de financiering van de projecten DDD, H4>mbo en Verbeterde Keuze-oriëntatie onder de begroting van de LRA. De overige overstapprogramma's worden vergoed vanuit het budget voor de VSV-projecten via RMC.

Sluitende Keten

Een projectgroep, bestaande uit ambassadeurs van het mbo, RBL en LRA, heeft de overstap van 2196 leerlingen uit 21 v(s)o-scholen naar 4 mbo-scholen binnen de LRA geregistreerd en gemonitord. Het project, dat deel uit maakt van de al jaren bestaande overstapprogramma's Schakels in de Keten, staat onder het programmacoördinaat van Marc Gardien. Het doel is tweeledig: voorkomen dat jongeren ongezien en onbedoeld uit het onderwijs verdwijnen en het ondersteunen van de overstappers die een steuntje in de rug nodig hebben. 96,7 % studeert verder op een mbo- of vo-school. Een uitgebreid resultaatverslag wordt breed verspreid en blijft op aanvraag beschikbaar.

Dit project heeft zijn waarde en onmisbaarheid bewezen. In 2018 zijn er gesprekken geweest met de gemeente over het oppakken van kwetsbare jongeren binnen Sluitende Keten. Een definitieve beslissing is hier nog niet over genomen. Er zal bekeken moeten worden of in 2019 leerlingen vanuit PRO en leerlingen die van onderwijs naar arbeid overstappen, in dit programma worden opgenomen of dat er een speciaal programma voor wordt ontwikkeld. Ook in dat laatste geval is het waarschijnlijk dat de verantwoordelijkheid voor het programma bij de werkgroep Sluitende Keten komt te liggen.

Uitval&Switch-monitor

De monitor Uitschrijving & Switch is nu 6 jaar in onze regio in gebruik.

De U&S resultaten zijn een indicator voor de kwaliteit van LOB en de aansluiting VO-MBO. Voor het gebruik van de online monitor is er een **instructie voor VO** en een **instructie voor MBO**. In de online monitor zijn er diverse (filter) mogelijkheden om naar de gegevens van elke school te kijken. Gegevens tot op leerling-niveau zijn hier te vinden. Daarnaast o.a. voor VMBO een uitsplitsing per leerweg en voor MBO een uitsplitsing per opleidingsteam/afdeling. De uitgebreide online rapportage van de monitor is beschikbaar voor geautoriseerde gebruikers binnen VO en MBO, via de Intergrip portal. Er is ook een offline rapportage beschikbaar sinds februari 2019. In deze rapportage vindt u o.a. de kerngegevens U&S per VO school en MBO instelling en kerngegevens U&S onder ongediplomeerde uitstroom VMBO en uitstroom HAVO. Management, mbo-contactpersonen en decanen van het VO konden vanaf medio november bij de online rapportage van de Uitschrijving & Switch monitor over studenten die in 17/18 in leerjaar 1 van het MBO zaten.

Resultaten:

Alle mbo-scholen hebben gegevens aangeleverd voor de U&S-monitor voor alle deelnemende vmbo-scholen. Deze gegevens zijn beschikbaar gekomen via de portal van Intergrip voor de deelnemende vo-scholen. Een aantal deelnemende scholen hebben gereageerd richting de projectgroep ter evaluatie van de gegevens. De decanen die zijn gevraagd, gaven aan de gegevens te hebben gezien en te hebben besproken met de directie. 23,1% van de VMBO leerlingen die per 1 september 2017 doorstroomden naar het 1e jaar MBO, volgden op 1 november 2018 niet meer de studierichting waar zij mee startten.

Deze meting betreft de leerlingen die direct afkomstig zijn van LRA VMBO-scholen en zijn gegaan naar LRA MBO instellingen.

- 9,1% van de leerlingen volgde op 1 nov. 2018 een andere studierichting, binnen de MBO instelling waar zij startten (switch).
- 14,0% van de leerlingen was op 1 nov 2018 uitgeschreven bij de MBO instelling waar zij startte (uitschrijving).
Naar verwachting is ruim driekwart van deze uitschrijvers naar een andere MBO instelling overgestapt, de rest betreft voortijdig schoolverlaters.

Er is sprake van een stijging na jaren van daling. De werkgroep houdt zich bezig met de vraag naar de achterliggende oorzaken.

Ook is er een correlatie tussen moment van aanmelding en uitval&switch gedrag te zien. De leerlingen die zich op tijd aanmelden, blijken het minst uitval&switch gedrag te vertonen.

Uitschrijvers:

- 12,5 % onder de leerlingen die zich voor 1 april aanmeldden bij het MBO;
- 22,2 % onder de leerlingen die zich aanmeldden tussen 1 april en 1 juli;
- 13,8 % onder de leerlingen die zich aanmeldden tussen 1 juli en 1 september.

Switchers:

- 7,0 % onder de leerlingen die zich voor 1 april aanmeldden bij het MBO;
- 10,8 % onder de leerlingen die zich aanmeldden tussen 1 april en 1 juli;
- 23,6 % onder de leerlingen die zich aanmeldden tussen 1 juli en 1 september.

Met perspectief van havo4 naar mbo

Doel van het project is om leerlingen, die tot de groep potentiële uitvallers in havo4 behoren, een kort maar gedegen oriëntatieprogramma aan te bieden, dat leidt tot een robuuste sector- of domeinkeuze op het niveau dat het beste bij hem of haar past. Van 8 scholen hebben zich 40 leerlingen aangemeld, waarvan uiteindelijk 32 leerlingen deelgenomen hebben aan dit project. Na voorlichting, intake, oriëntatie en eindgesprekken zijn 20 leerlingen overgestapt naar mbo/vavo. Een cijfermatige uitwerking per deelnemende school is bij het programmamanagement verkrijgbaar.

De verwachting is dat het aantal leerlingen dat de komende jaren gebruik zal maken van dit project, zeker niet zal afnemen, mede onder invloed van Passend Onderwijs en de opwaartse ontwikkeling in de adviezen van het primair onderwijs.

Digitaal Doorstroomdossier (DDD)

Het uiteindelijke doel van alle overstapprogramma's is om VSV (voortijdig schoolverlaten) te voorkomen. Het is belangrijk dat leerlingen in het vmbo zich in het kader van loopbaanoriëntatie (LOB) verdiepen in de keuze voor beroep en vervolgopleiding. Dat gebeurt op diverse manieren.

- In het DDD (Digitaal Doorstroomdossier) dient de leerling zijn keuze voor de vervolgopleiding te beschrijven en verantwoorden.
- Het DDD moet ingevuld zijn door alle vmbo leerlingen uit de LRA-scholen die zich aanmelden bij de LRA-mbo's. Over de hele linie zijn de gebruikers (leerlingen, decanen, intakers) tevreden over het DDD.

Er zijn door 2163 leerlingen 1599 aanmeldingen bij de 4 mbo-scholen gedaan waarbij het DDD was afgerond. (74%; in 2017: 65%)

90% van de leerlingen zijn een DDD gaan invullen (2017 : 86%); zij hebben 2744 DDD's aangemaakt waarvan er 2336 zijn afgerond (=85%; in 2017: 86%). 318 leerlingen (15%) maakten een keuze voor een niet aan het deelnemend instelling (havo, vmbo, niet aan DDD deelnemend mbo). Vorig jaar waren dat 613 leerlingen (=28%)

De projectgroep monitort landelijke ontwikkelingen op het gebied van DDD bij Intergrip. In het komend jaar zal wederom de functie van het DDD bij zowel de aanmelding als bij het communiceren van het loopbaandossier van vmbo naar mbo punt van aandacht zijn.

Oriëntatie op het mbo

Een bewuste oriëntatie op het mbo tijdens het keuzeproces in het vmbo vermindert de kans op voortijdig schoolverlaten. Binnen het project Verbeterde Keuze-oriëntatie werden oriëntatiedagen op het mbo (week 48 voor leerjaar 4 en week 10 voor leerjaar 3 (met een uitloop voor basisberoeps leerlingen van een maand) georganiseerd.

Waarneembaar is een vermindering van belangstelling van vmbo-leerlingen voor Oriëntatie- / meeloopdagen. In 2018-2019 25 % deelname voor zowel leerjaar 3 als 4. Twee jaar geleden was 40 % normaal.

Mogelijke oorzaak is wellicht het instroomrecht en geen selectie meer aan de poort sinds vorig jaar. De noodzaak /prikkel ontbreekt om je zo goed mogelijk te oriënteren/voor te bereiden. Daarnaast worden DDD's op sommige ROC's pas achteraf opgevraagd of door leerlingen niet meer aangeleverd (met name buiten de LRA).

Intake/ welkomstgesprekken op het mbo vinden niet altijd meer plaats. Het belang van een goed ingevuld DDD schijnt langzamerhand te verdwijnen.

Volgend schooljaar staan binnen de LRA de Oriëntatiedagen ter discussie. Eén van de oorzaken is dat het inschrijfsysteem niet valide is.

Daarnaast kan geconstateerd worden dat niet alle vmbo-scholen participeren. In week 11: van de 24 aangesloten scholen hebben 7 scholen 0% deelname. Bij Rijn IJssel hebben niet alle afdelingen een aanbod gedaan of een laag aanbod. Bij het Astrum college zijn sommige afdelingen ontevreden over de lage inschrijvingen en wordt het nut van de oriëntatieweken betwijfeld.

Schooljaar 2019-2020 wordt dan ook een bezinningsjaar/tussenjaar op het gebied van oriëntatiedagen.

Daarnaast is een tweedaagse mbo-scholenmarkt georganiseerd op het Olympus College. Bij de scholenmarkt bezochten 3850 leerlingen en ouders de stands en presentaties. De waardering van bezoekers en standhouders ligt tussen 7,5 en 8. De samenwerking tussen vo en mbo in onze regio is sterk bepalend voor het succesvolle verloop.

VSV projecten

Dit jaar was het tweede van de vierjarige convenantperiode (2017-2020) waarbinnen een aantal projecten worden georganiseerd om voortijdig schoolverlaten en maatschappelijke uitval van de jongeren in onze regio aan te pakken. Hiervoor krijgt contactschool Rijn IJssel elk jaar per project een geldbedrag van de overheid.

Het gaat hier om:

- Aanpak overbelaste jongeren in het vo (voorkomen en aanpak van thuiszitters)
- Loopbaan Ontwikkeling en Begeleiding (LOB) in het vo en mbo (innovatie)
- Aansluiting onderwijs – onderwijs voor jongeren in kwetsbare positie
- Aanpak overbelaste jongeren in het mbo (voorkomen van uitval)
- Sluitende Keten (monitoren van overstappers onderwijs-onderwijs en onderwijs-werk): is besproken bij de Overstapprogramma's.

Een Programmamanagementgroep, waarin de LRA, RMC en de contactschool (Rijn IJssel) participeren draagt zorg voor de inhoudelijke en financiële aansturing van deze projecten. Hierna volgt een overzicht van de project doelen, opbrengsten tot nu toe en het budget en de uitputting hiervan in 2018.

Aanpak overbelaste jongeren in het vo/thuiszittersproject

De voortgang van het project gaat naar behoren. Via Scala zijn inmiddels drie verzuimcoaches actief. De verzuimcoaches wordt ondersteund door de orthopedagoog van Scala. Drie maal per jaar wordt gerapporteerd naar het Samenwerkingsverband en de programmamanager van de LRA, zowel inhoudelijk als financieel. Voor wat betreft het aanleveren van de cliënten is er sprake van nauw overleg tussen het Onderwijsloket van het SWV en Scala.

In totaal zijn van 1 januari tot/met december 2018 71 leerlingen begeleid door de verzuimcoaches. De gemiddelde doorlooptijd per leerling voor een traject van aanmelding t/m eindgesprek en afronding is 8,5 maand. Jaarlijks levert Scala een uitgebreid overzicht van herkomst van de leerlingen en van de resultaten. Een effectmeting is weliswaar moeilijk te maken, maar in juni 2019 wordt de eerste aangeleverd, mede op basis van een ontwikkeld "puntensysteem" waarmee de zwaarte van de casussen kan worden gemeten. Jaarlijks levert Scala een uitgebreid Jaarverslag op inhoudelijk en financieel gebied. Dit jaarverslag wordt gedeeld met het Samenwerkingsverband en het programmamanagement van de LRA en is op aanvraag beschikbaar voor anderen.

Er is sprake van tevredenheid over de spreiding over de scholen, het aantal aanmeldingen en de naamsbekendheid onder de deelnemende scholen. Er komt beweging in de thuiszittersproblematiek en de verzuimcoaches kunnen zich effectief positioneren tussen leerling, ouders en school. Ook is er contact met de doorstroomcoaches van het project Start & Go Mbo. Een punt van zorg is dat leerlingen vaak in een te laat stadium worden aangemeld, waardoor de problematiek heftig is.

Begrotingstechnisch ziet het er gezond uit: momenteel is er sprake van een minimale onderbesteding van ca. € 10000 over twee projectjaren, dus ca. 3,3%. De verwachting is dat aan het eind van de projectperiode sprake zal zijn van 100% uitputting.

LOB in het VO

De doelstelling van dit project is om een stevig, doorlopend LOB-programma in de LRA-scholen te realiseren. Wij willen dit in grote lijnen bereiken door:

1. Versterken van doorlopende begeleidingslijnen bij overgangen tussen schoolsoorten binnen de LRA.
2. Versterken expertise kartrekkers LOB en decanen.
3. Verstevigen borging LOB bij de aangesloten LRA-scholen.

In 2018 zijn er twee plenaire ontwikkelbijeenkomsten geweest. In het kader van de kennisdeling heeft de ontwikkelgroep kennisgenomen van de ontwikkelingen op het gebied van LOB op Rijn IJssel (RIJK-onderwijs) en Titus Brandsma. Deze presentaties leverden veel mening vormende discussie en nieuwe ideeën op. Daarnaast heeft de groep zich bezig gehouden met vier thema's die uiteraard allemaal met het doorstroomprotocol en de zandloper van LOB te maken hebben: het loopbaandossier, het PTA LOB, lesbrief Scholenmarkt en keuze-oriëntatie en stages (wenselijkheid van een stagebank). Tevens is er een bijeenkomst georganiseerd met LRA-directeuren met als thema LOB en een tweede met een select gezelschap over de doorontwikkeling van keuze-oriëntatie.

We zijn tevreden over de inhoud van de bijeenkomsten, waardoor de vertegenwoordigers van de LRA-scholen elkaar op de hoogte kunnen brengen van nieuwe ontwikkelingen op hun scholen en in den lande. Voor dit laatste wordt in het project gebruik gemaakt van de expertise van LOB@school.

Helaas werd in 2018 nog te weinig gebruikt van het aanbod van peer-review en bijscholing loopbaanreflectiegesprekken. Hierdoor (en door het feit dat het PM de taak als programmacoördinator waarneemt) is er nog geen sprake van volledige uitputting (onderbesteding over twee jaar momenteel ca. € 7000).

In 2019 zal het aanbod op LOB-gebied uitgebreid en onder de aandacht van de scholen gebracht worden en zal het implementeren van het loopbaandossier in de overstap binnen de LRA gerealiseerd worden. Daarnaast zullen de doorlopende leerlijnen LOB onder de aandacht gebracht worden

Aansluiting onderwijs – onderwijs voor jongeren in een kwetsbare positie

Dit project wordt uitgevoerd onder de naam: "start and go mbo". Het doel is te komen tot een ontwikkeling en implementatie van een passend aanbod voor de vmbo-doelgroep 'jongeren in een kwetsbare positie', zodat zij succesvol kunnen zijn in het mbo.

Jongeren in een kwetsbare positie (JIKP).

De vorige minister van Onderwijs mevrouw Bussemaker heeft binnen het onderwijs destijds al aandacht gevraagd voor deze groep. De focus was voorheen vooral gericht op voorkomen van schooluitval (VSV). Nu is de focus ook meer gericht op maatschappelijke uitval. Er is een groep die niet gemakkelijk de aansluiting maakt met onderwijs, en eenmaal in het Mbo een verhoogd kans heeft om uit te vallen. Ze komen veelal van het VSO, PRO, ISK, Entree en Vmbo Basis. Binnen het regionale LRA VSV programma besteden we extra aandacht aan deze groep in de voorbereiding, transitie en startfase in het Mbo. Dat doen we met het programma "start and go mbo".

De projectgroep van 'start and go mbo' heeft zich in de eerste projectfase gericht op kennisverzameling. Kennis over de doelgroep en over de criteria en toelating op het MBO. De projectresultaten fase 1 zijn beschreven en zijn te vinden op de website <https://www.start-and-go-mbo.nl>.

Deze resultaten hebben geleid tot een groot aantal conclusies en aanbevelingen. Met een kritische blik zijn op basis daarvan 5 pilots ontworpen en is een nieuw projectplan geschreven. De pilots worden ingericht, uitgetoetst en onderzocht in schooljaar 2018-2019.

Hieronder staan de beschrijvingen en resultaten van de pilots:

Pilot 1: De Doorstroomcoach.

Leerlingen in een kwetsbare positie hebben meer steun en begeleiding nodig om op de goede plek in het mbo in te burgeren. De doorstroomcoach kan al in een vroeg stadium op het vo in gesprek gaan met de jongere en betrokkenen en een gezamenlijk plan opstellen. Er zijn in 2018 twee doorstroomcoaches aangesteld, één afkomstig uit het vo en één uit het mbo. Zij hebben een aanstelling van ieder 0,4 fte. Er is inmiddels een begeleidingsmethodiek ontwikkeld, de decanen van de betrokken scholen zijn geïnformeerd en de doorstroomcoaches zijn vanaf oktober 2018 begonnen met het coachen van maximaal 20 studenten.

Pilot 2: Warme overdracht

Een aanvullende warme overdracht naar het mbo kan een jongere een betere start geven. Deliverables van pilot warme overdracht zijn:

- Er is een nieuwe definitie van de 'warme overdracht' ontwikkeld voor de doelgroep JIKP.
- Deze definitie wo sluit aan op de bestaande afspraken van de wo van de LRA
- Alle doelgroepen van JIKP zijn vertegenwoordigd in de wo van de LRA, dus ook pro en ISK
- Er is een nieuwe definitie wo opgesteld voor alle leerlingen die van vo naar mbo gaan
- Er is een pilot wo met 10 leerlingen uitgevoerd op 't Venster.
- Er is een speeddate VSO – PRO georganiseerd op het Astrum College in september 2018
- De 'Critical Friends' van 'start and go mbo' zijn betrokken bij de vormgeving van de pilot warme overdracht

Pilot 3: Zachte landing.

Uit onderzoek blijkt dat jongeren in een kwetsbare positie van mbo niveau 1 en 2 relatief vaak uitvallen en thuis komen te zitten. Veel voorkomende oorzaken daarvan zijn: hun persoonlijke kwetsbaarheid, hun gebrek aan motivatie of de verkeerde opleidingskeuze. Op basis van de conclusies en aanbevelingen uit de eerste fase van het project 'start and go mbo', lijkt het inzetten van een gezamenlijk programma (vo en mbo) in een vroeg stadium bijvoorbeeld door ze op de werkvloer in de beroepspraktijk samen te laten werken een goed middel om schooluitval te voorkomen. We streven ernaar om in deze pilot de kloof tussen v(s)o/pro/isk en mbo voor jongeren in kwetsbare positie te verkleinen en de overgang te versoepelen; een zachte landing in het mbo. Er zijn voor deze pilot een aantal personen aangesteld die

een programma voor deze pilot gaan opstellen. Ook worden er minimaal 15 jongeren geselecteerd die in deze pilot meegaan.

Pilot 4: Inzet van extra begeleiding en ondersteuning van ISK studenten op het mbo

Voor leerlingen die op de ISK zitten is deze school de eerste kennismaking met onderwijs in Nederland. De meeste leerlingen hebben veelal een vluchtelingenachtergrond. Uiterlijk 2 jaar na datum van aankomst in Nederland stroomt het overgrote deel uit naar het MBO 1 en MBO 2. In schooljaar 2018 zijn een heel aantal jongeren afkomstig van de ISK extra ondersteund op het Rijn IJssel en op het Leerpark Presikhaaf. Zij zijn het eerste half jaar van de overstap extra begeleid door een mentor van het ISK. Deze begeleiding is op verschillende manieren ingevuld: NT2 onderwijs, extra aandacht aan schrijfvaardigheid, algemene uitleg van opdrachten, vaktaal, maar soms ook maatschappelijke ondersteuning. Of door het zijn van een klankbord waar de ISK studenten op terug kunnen vallen. Bij het Rijn IJssel zijn op deze manier zeker 55 studenten en bij het Leerpark 13 studenten, extra ondersteund en begeleid.

Pilot 5: Samen Verantwoordelijk

Het belangrijkste doel van 'start and go mbo' is dat jongeren in een kwetsbare positie een goede overstap kunnen maken van het v(s)o, pro en isk naar het mbo. Om dit te bewerkstelligen is het belangrijk om samen de verantwoordelijkheid te dragen voor deze jongeren. Iedereen heeft zijn eigen rol en positie, maar samen zijn we er verantwoordelijk voor om een jongere een passende plek te geven binnen onze maatschappij. Een soepele overgang tussen de verschillende onderwijssoorten is hierin belangrijk. Op dit moment is nog niet helder in hoeverre we ons samen al verantwoordelijk voelen. Het signaal is er dat dit niet voldoende is, maar we kunnen dit niet duiden. Daarom willen we eerst inventariseren in hoeverre we ons samen al verantwoordelijk voelen en hoe dit zich in de praktijk laat zien. Zijn we bijvoorbeeld goed genoeg op de hoogte van elkaars werk om in te schatten hoe jongeren binnen de andere (nieuwe) omgeving functioneren? Bij deze pilot is het belangrijk om in gesprek te gaan met het totale netwerk rond de doelgroep: onze critical friends en de LRA. Voorbeelden van activiteiten die we in kunnen zetten om de gezamenlijke verantwoordelijkheid te vergroten, zijn: bijeenkomsten om elkaar te leren kennen (voortborduren op vso-mbo bijeenkomst in 2017), speeddates voor jongeren en investeren in samenwerking op alle niveaus. Deliverables van deze pilot zijn:

- Er is onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van het netwerk rondom de doelgroep;
- Er zijn minimaal 2 bijeenkomsten georganiseerd om elkaar beter te leren kennen. (Vo en mbo);
- Er zijn twee speeddates georganiseerd namelijk in september 2018 en in april 2019;
- Er is een jaarplanning opgesteld waarin alle gezamenlijke activiteiten vermeld staan
- Er is een bezoek bij Profijit geweest in de regio Achterhoek
- Jongeren uit de doelgroep JIKP draaien mee in deze pilot

Aanpak overbelaste jongeren mbo

Op de vier mbo's in de LRA worden deelprojecten georganiseerd om voortijdig schoolverlaten van kwetsbare jongeren tegen te gaan. Door het verschil in omvang van de scholen is er uiteraard ook een verschil in budgettering.

Astrum College

Het Astrum College heeft een voorziening, lokaal 10 genoemd, voor overbelaste of kwetsbare studenten die uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen vanwege verschillende redenen. Ze hebben de mogelijkheid om naar lokaal 10 te komen om onder begeleiding te werken aan terugkeer of te heroriënteren op een andere studie.

Samen met een studentondersteuner wordt de hulpvraag van de student in kaart gebracht en wordt er een plan gemaakt om het doel te kunnen halen.

Het traject is maatwerk, hierbij valt te denken aan het ontwikkelen van werknemersvaardigheden, sociale vaardigheden, volgen van generieke vakken, studiekeuze en loopbaan traject en het lopen van een oriënterende stage of een combinatie van de mogelijkheden. Het contact met de opleiding van herkomst is belangrijk voor terugkeer of doorstroom, het is een geïntegreerd ondersteuningsaanbod, zo dicht mogelijk bij de school- en leeromgeving van de student.

Resultaten:

Van jan'18 tot sept'18 zijn er 26 studenten aangemeld in het trainingscentrum.

Van sept'18 t/m dec'18 zijn er 16 studenten aangemeld in het trainingscentrum.

Rijn IJssel

In schooljaar '14-15 en '15-'16 hebben we op voortijdige schooluitval (VSV) een behoorlijke daling gerealiseerd. Daarna was het de uitdaging om dit resultaat vast te houden. Gebleken is dat dit niet vanzelfsprekend en eenvoudig is.

Analyse van de VSV cijfers maakt inzichtelijk dat er op het cluster economie en uiterlijke verzorging (ECUV) een flinke uitdaging ligt. Dat heeft ertoe geleid dat we een Time-out programma hebben ontwikkeld voor studenten die veel buitenschoolse problematiek met zich meebrengen. Juist vanwege die buitenschoolse problematiek hebben we de gemeente Arnhem gevraagd om partner te willen zijn door ook hulpverlening te faciliteren. Die toezegging is er gekomen. Daarmee hebben we voor de komende twee jaar de toezegging dat er 0,8 ambulante jeugdhulpverlening aan het project gekoppeld wordt die zich m.n. op dit deel van de problematiek gaat richten. Dit naast een andere pedagogische leeromgeving die we willen creëren. Studenten die we voor dit programma selecteren krijgen een alternatief aanbod. Naast dit time-out project zetten we een heroriëntatie programma in onder de naam Nieuw Perspectief waar studenten begeleid worden bij een interne overstap. Vaak is dat het moment waarop ze afhaken.

Helicon Velp

De school zet in op adequate verzuimregistratie, handhaving en motiverende gespreksvoering met veelal overbelaste leerlingen door mentoren en verzuimconsulenten. Voor de startopleiding gespreksvoering, inventarisatie doelgroep en het beschikbaar houden van de gespreksvoerders heeft de school het budget van € 17.500 volledig uitgeput.

Per aug. 2018 zijn de locaties Apeldoorn en Velp samengegaan, Het leerling aantal binnen de locatie Velp is daarmee gegroeid. Het leerling aantal schooljaar 2017-2018 locatie Velp was 723 leerlingen, nu met de samenvoeging met de locatie Apeldoorn is het leerlingaantal in schooljaar 2018-2019 875 leerlingen.

In het schooljaar 2017-2018 zijn er 12 leerlingen opgenomen in het project, 2 leerlingen hebben ondertussen het diploma behaald, 3 leerlingen zijn gestopt met de opleiding of gestart met een nieuwe opleiding. 7 leerlingen werken nu aan het terugkeren naar het reguliere onderwijs.

Aeres Velp

Er is een onderzoek verricht naar de ondersteuningsbehoefte van de studenten. Er kwamen geen nieuwe behoeftes aan ondersteuning naar voren maar het viel op dat de studenten meer duidelijkheid willen. Na v deze uitkomst van het onderzoek zijn ook de docenten betrokken en ondervraagt. Ook bij deze groep waren veel zaken niet duidelijk. Hierop is en wordt actie ondernomen. Het click systeem is bijna operationeel. Naar verwacht in februari voorlichting team en op 2 april beschikbaar voor de studenten. De reken ondersteuning is georganiseerd en het traject duidelijk. Voor algemene ondersteuning is de organisatie hiervan een speerpunt waaraan wordt gewerkt.

VSV cijfers

De landelijke VSV cijfers voor 2016-2017 laten in vergelijking met 2015-2016 helaas een stijgende lijn zien.

In de regio Arnhem Nijmegen is het aantal vsv-ers in het vo nagenoeg gelijk gebleven: 0,40 % (daling van 0.04%).

Op niveau 1 mbo is er in de regio sprake van 26,60% (lichte daling), niveau 2 8,82% (lichte stijging), niveau 3 3,37% (lichte stijging), niveau 4 2,90 (lichte stijging).

Bij de gemeentes vallen logischerwijze de steden Arnhem en Nijmegen op in zowel absolute aantallen als percentages; Rheden en Westervoort vallen percentsgewijs ook op.

Op de LRA-scholen zijn er op het vo enkele incidentele uitschieters te zien: het gaat in het vo uiteraard om in absolute zin kleine aantallen. De mbo's hebben moeite om de landelijke streefnorm te halen. Het is helaas niet mogelijk om VSV-cijfers voor de combinatie LRA-scholen en LRA-leerlingen te extraheren. Dat er nog genoeg werk aan de winkel is, moge duidelijk zijn.

Voor details op het gebied van onderwijsinstellingen, niveaus etc. verwijzen we naar de factsheet RMC Arnhem-Nijmegen van het ministerie van OC&W.

Financiële kaders

De LRA ontvangt via de contactschool (Rijn IJssel) subsidies voor het VSV-programma voor het voortgezet onderwijs en de overstap naar het Mbo 2017-2020.

Vanaf 2017 wordt er voor hiervoor genoemde projecten jaarlijks € 1.106.435 ontvangen. De LRA-organisatie wordt bekostigd door contributies van de leden. Elke school draagt op die manier bij aan de kosten, die worden gemaakt om de inhuur van de programmamanagers en het programmasecretariaat te vergoeden, het kantoor te huren, om de ICT-systemen te laten draaien, maar ook om de inzet van de interne LRA-coördinatoren te belonen. Daar een belangrijk deel van het werk bestaat uit het managen van het VSV-programma, wordt hiervoor jaarlijks een vergoeding van € 20.000 ontvangen uit de regionale VSV-programmamiddelen.

Het budget van de LRA (voor de LRA-organisatie en de LRA-projecten) bedroeg in 2018 ruim € 177.000. Het resultaat heeft ertoe geleid dat voor 2019 de contributie (in afwijking van de afspraken in 2017) niet verhoogd hoeven te worden. Uiteraard zal er voor 2020 opnieuw naar deze materie gekeken moeten worden.

Zoals elk jaar wordt de financiële verantwoording door het Programmamanagement gedaan aan het Dagelijks Bestuur en het Bestuurlijk Platform. De daarbij behorende onderleggers maken deel uit van de vergaderstukken.

Bijeenkomsten

De bijeenkomsten van de interne coördinatoren vormen de “backbone” van de LRA. Het gezelschap bestaat uit 27 interne LRA-coördinatoren van de deelnemende vmbo- en mbo-scholen, aangevuld met vertegenwoordigers van ketenpartners zoals het RBL. Het belangrijkste doel van deze netwerkbijeenkomsten is om een goede relatie op te bouwen en te onderhouden tussen de vmbo- en vbo-scholen in onze Lerende Regio. Dat doel hebben we ruimschoots bereikt.

In 2018 is het netwerk vier keer op wisselende locaties bijeen geweest. In inspirerende vergaderingen hebben we elkaar geïnformeerd, is gereageerd, werd gediscussieerd, hebben we instrumenten ontwikkeld en in algemene zin volop gecommuniceerd. Uiteraard kwam in elke bijeenkomst het aansluitingsprogramma Schakels in de Keten aan bod waarbij noodzakelijke informatie vanuit de programmaleiding en input vanuit de interne coördinatoren elkaar afwisselden.

Daarnaast zijn we dit jaar in het bijzonder ingegaan op de werkzaamheden van het RBL, gevolgen van het toelatingsrecht op het mbo, ‘start and go mbo’, het uploaden van het loopbaandossier, werkwijze van het JINC.

Het Dagelijks Bestuur van de LRA is vier keer, in wisselende samenstelling, bijeengekomen. De taak van dhr. Toine Schinkels (namens A12) is ad interim waargenomen door mevr. Antoinette Knoet-Michels en later door dhr. Jan-Jacob van Dijk. Verslagen van de vergaderingen zijn, zoals afgesproken, gedeeld met de leden van het Bestuurlijk Platform.

Het Bestuurlijk Platform is volgens planning twee keer bijeengewees. Mede door wisselingen in het bestuur cq directies van de onderwijsinstellingen van de LRA was de deelname niet optimaal. Dit blijft een punt van aandacht.

In januari heeft er een bijeenkomst van directeuren plaats gevonden over het thema LOB. Deelname vanuit het mbo was optimaal; vanuit het vmbo was de opkomst teleurstellend. De betrokkenheid van de directeuren bij de LRA en hun rol daarin is geen gemakkelijk onderwerp. Het lijkt er op dat de LRA momenteel meer een organisatie is die actief is op het niveau van school overstijgende Overstapprogramma’s en VSV-projecten met duidelijke rollen voor decanen, interne coördinatoren, programma- en projectcoördinatoren, waarbij de rol van de directeuren onvoldoende uitgekristalliseerd is.

Ten slotte

Doorzetten van de ingezette koers.

2018 was het tweede jaar van het ingezette vierjaren programma met als doel VSV in de brede zin in de regio te bestrijden. Een jaar waarin weer volop is gewerkt aan de LRA-projecten zoals u in dit jaarverslag heeft kunnen lezen. In het afgelopen jaar is er doorgezet op de ingezette koers en werd het ook mogelijk projecten in bredere zin te beschouwen of aan elkaar te verbinden waar nodig. Er is een mooi netwerk ontstaan waarbinnen een groot aantal professionals met elkaar werkt om het aantal voortijdig schoolverlaters tot een minimum te beperken. Er wordt hard èn met het hart gewerkt: de betrokkenheid van zowel projectmanagement als de mensen die in de projecten aan het werk zijn is groot.

Een lastig thema in 2018 was in dat verband de privacywetgeving. Niet in de laatste plaats omdat het juridisch, administratief en in de governance geregeld moet zijn, maar ook omdat het belang van het delen van kennis over leerlingen en studenten bij de overstap van vmbo naar mbo maakt dat deze overstap op een correcte manier moet verlopen. Wanneer wetgeving ervoor zorgt dat deze kennis niet meer gedeeld kan worden, lopen we averij op. Het is dan ook zaak om vanuit onze ervaringen in 2018 de komende tijd goed te bezien op welke wijze vanuit de bedoeling (terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters) zo optimaal mogelijk gewerkt kan worden.

De cijfers over VSV geven over 2018 een redelijk stabiel beeld in de regio. Dat is op zich goed nieuws, maar onze ambities liggen hoger. In 2019 zullen we moeten bezien of alle activiteiten die we ontplooiën en projecten die er draaien effectief genoeg zijn. Waar we kunnen bijstellen moeten we dat zeker doen.

In een maatschappij waarin helder wordt dat de segregatie poot aan de grond begint te krijgen, is het van groot belang om te werken aan kansengelijkheid. Iedere leerling/student heeft een talent en elk talent telt. Het is aan ons om ervoor te zorgen dat deze talenten in schoolcarrières tot bloei komen en dat deze niet voortijdig worden afgebroken. Ook in 2019 gaan we daar weer ons best voor doen. Kitty Oirbons zal daarbij de voorzittersrol in het dagelijks bestuur van mij overnemen. Ik wens haar en allen die daar in 2018 ook hun steentje aan bij hebben gedragen, veel succes!

Erika Diender-van Dijk
Voorzitter DB Lerende Regio Arnhem